

Preventivní program školy

pro školní rok 2017/2018

Vypracovala:

Mgr. Hana Tichá
Gymnázium Šternberk
Horní náměstí 5
78501 Šternberk

Smysl, principy a cíle primární prevence

Základním principem strategie prevence rizikového chování u dětí a mládeže ve školství je výchova žáků ke zdravému životnímu stylu, k osvojení pozitivního sociálního chování a zachování integrity osobnosti. Preventivní program školy (PPŠ) je celoročním programem, který slouží k realizaci preventivních aktivit ve všech typech škol a školských zařízeních. PPŠ Gymnázia Šternberk byl zpracován v souladu s Národní strategií primární prevence rizikového chování na období 2013-2018, která vychází ze závěrů pravidelných jednání s krajskými školskými koordinátory prevence a metodiky prevence, z dlouhodobých cílů stanovených Strategiemi meziresortních orgánů a ze zkušeností s naplňováním předchozích koncepcí prevence zneužívání návykových látek a dalších rizikových projevů chování u dětí a mládeže na období 1998 – 2000, 2001 – 2004, 2005 - 2008 a 2009 - 2012.

Cílem primární prevence na naší škole je zabránit výskytu rizikového chování, nebo co nejvíce omezit škody působené jeho výskytem mezi žáky. Za efektivní primární prevenci považujeme kontinuální a komplexní programy, které pomáhají čelit žákům sociálnímu tlaku, zaměřené na zkvalitnění komunikace, nenásilné zvládnutí konfliktů, odmítání návykových látek, zvyšování zdravého sebevědomí, zvládnutí úzkosti a stresu apod.

Plán prevence rizikového chování Gymnázia Šternberk vychází z dlouhodobé koncepce školy a předpokládá úzkou spolupráci s vedením školy, s výchovným poradcem, s třídními učiteli, předmětovými komisemi a dalšími pedagogickými pracovníky školy. Prevence rizikového chování je na škole realizována pomocí aktivit podporující zdravý životní styl a osvojování pozitivního sociálního chování prostřednictvím smysluplného využívání a organizace volného času, například zájmové, sportovní a volnočasové aktivity a jiné programy, které vedou k dodržování určitých společenských pravidel, zdravého rozvoje osobnosti, k odpovědnosti za sebe a své jednání. Preventivní akce jsou plánovány v souvislosti s učivem jednotlivých vyučovacích předmětů, seznamovacích kurzů, školních výletů, také ale v třídnických hodinách či prostřednictvím preventivních besed a přednášek. Škola nabízí studentům možnost zapojit se do mimoškolních aktivit, do celé řady kroužků a do projektů.

I. Charakteristika školy

Kontaktní údaje:

Název školy: Gymnázium Šternberk

Adresa: Horní náměstí 5, Šternberk, 785 01

Webové stránky: <http://gymst.com/news.php>

Kontakty:

Ředitelka školy: Mgr. Tamara Kaňáková

e-mail: kanakova@gymst.cz

telefon: 585 094 112

Zástupce školy: Mgr. Jaroslav Zavadil

e-mail: zavadil@gymst.cz

telefon: 585 094 115

Školní metodička prevence: Mgr. Hana Tichá

e-mail: ticha@gymst.cz

telefon: 585 094 110

Konzultační hodiny: středa 13.15 - 14.00

Výchovný poradce: Mgr. Iveta Burešová

e-mail: buressova@gymst.cz

telefon: 585 094 123

Konzultační hodiny: středa 13.15 - 14.00

Třídní učitel/učitelka dané třídy:

Mgr. Blanka Zahradová (I.A) zahradova@gymst.cz

Mgr. Jana Klapková (II.A) klapkova@gymst.cz

Mgr. Alena Niklová (III.A) niklova@gymst.cz

Mgr. Eva Kučerová (IV.A) kucerova@gymst.cz

Mgr. Martin Minařík (V.A) minarik@gymst.cz

Mgr. Hana Tichá (VI.A) ticha@gymst.cz

Mgr. Renata Janošiková (VII.A) janosikova@gymst.cz

Mgr. Lucie Kalandrová (VIII.A) kalandrova@gymst.cz

Mgr. Kateřina Maňhalová (1.A) manhalova@gymst.cz

Mgr. Radek Horenský, Ph.D.(2.A) horensky@gymst.cz

Mgr. Jitka Pospíšilová (3.A) pospisilova@gymst.cz

Mgr. Lenka Metlíková (4.A) metlikova@gymst.cz

Náplň práce metodika prevence:

- koordinace tvorby a kontrola realizace preventivního programu školy,
- koordinace a participace na realizaci aktivit školy zaměřených na prevenci rizikových jevů,
- metodické vedení činnosti pedagogických pracovníků školy v oblasti prevence,
- koordinace vzdělávání pedagogických pracovníků školy v oblasti prevence,
- koordinace spolupráce školy s orgány státní správy a samosprávy v oblasti prevence,
- kontaktování odpovídajícího odborného pracoviště a participace na intervenci a následné péči v případě akutního výskytu rizikových jevů,
- vedení písemných záznamů umožňujících doložit rozsah a obsah činnosti školního metodika prevence, navržená a realizovaná opatření,
- zajištění a předávání odborných informací o problematice rizikových jevů, o nabídkách programů a projektů, o metodách a formách specifické primární prevence pedagogickým pracovníkům školy,
- vedení a průběžné aktualizování databáze spolupracovníků školy pro oblast prevence rizikových jevů,
- vyhledávání a orientační šetření žáků s rizikem či projevy rizikového chování; poskytování poradenských služeb těmto žákům a jejich zákonným zástupcům, případně zajišťování péče.

Specifika školy:

Umístění školy: klidná lokalita poblíž centra a autobusového nádraží

Prostředí školní budovy:

Většina tříd byla v poslední době renovovaná, budova je zateplena, nová fasáda a okna, místo k odpočívání ve foyer, jídelna cca 300 metrů od školy, sportovní hala mimo budovu, tělocvična

Technické zázemí: 2 počítačové učebny, PC v každé třídě, dataprojektor, wifi připojení, školní rozhlas, školní knihovna, elektronická třídní kniha (systém EduPage)

Velikost školy (celkový počet žáků), počet tříd: cca 340, 12

Skladba žáků: integrovaní žáci – 1 (platnost doporučení z PPP do 30.8. 2017)

Zaměření školy: všeobecné (čtyřleté gymnázium s možností studia s rozšířenou dotací hodin angličtiny a osmileté gymnázium pro zájemce z 5. tříd ZŠ)

Školní řád

Školní řád je základním kamenem a oporou primární prevence. Ve školním řádu jsou ukotvena práva a povinnosti žáků, rodičů a podrobnosti o pravidlech jejich vzájemných vztahů. Školní řád informuje o provozu a vnitřním režimu školy; upravuje podmínky zajištění bezpečnosti a ochrany zdraví; včetně zacházení s majetkem. S jeho obsahem jsou učitelé, všichni zaměstnanci, žáci i zákonní zástupci seznámeni na začátku školního roku. Školní řád je také přístupný na webových stránkách školy: http://gymst.com/dokumenty-gymst/skolni_rad_gymst_2017_1_9_platny.pdf

Riziková místa školy

Za riziková místa na škole považujeme oblast, kde se nachází šatny pro žáky, toalety a schodiště. V těchto oblastech je zajištěn dozor, dveře do místností zůstávají o přestávkách otevřené. Žáci mají striktně zakázáno otvírat okna či pobíhat po chodbách a schodištích. Rizikové je také přemístění na oběd v polední pauze, proto jsou na začátku školního roku žáci poučeni, jak se bezpečně pohybovat po komunikacích.

Krizové plány školy

Krizové plány pro jednotlivá riziková chování jsou vyvěšeny na nástěnce ve sborovně v prvním patře.

II. Analýza /zmapování současného stavu školy z pohledu rizikového chování

Jaké jsou nejrozšířenější projevy rizikového chování na škole?

Každoročně řešíme drobné přestupky proti školnímu řádu, například nevhodné chování studentů ke svým spolužákům, nedodržování pravidel pro omlouvání absence a s ním spojené neomluvené hodiny. Toto je většinou řešeno na úrovni třídního učitele nebo ve spolupráci s VP a MP.

Potýkáme se také s drobnými nepříjemnostmi jako je zaspávání a pozdní příchody do vyučování, které se snažíme striktně řešit pomocí kázeňských opatření. Situace se komplikuje u zletilých studentů, kteří si absenci omlouvají sami.

Vyozorovali jsme, že velké množství studentů na vyšším gymnáziu má zkušenost s kouřením a užíváním alkoholu, i když pouze nárazově a mimo školu (večírky, taneční, plesy). Domníváme se také, že několik studentů užívá další návykové látky, např. marihuanu. Tyto informace vyplývají z anonymních dotazníků nebo jsou "z druhé ruky".

Z loňského dotazníkového šetření ke specifické prevenci jsme zjistili, že mnoho žáků (již na nižším gymnáziu) tráví nepřiměřeně mnoho času na mobilních zařízeních - a to jak doma tak ve škole (hlavně o přestávkách). Rozhodli jsme se proto do PPŠ zařadit přednášku o bezpečném chování na internetu. Ze závěrečné zprávy společnosti ACET pak vyplynulo, že mnoho žáků skutečně přiznává zvilost na mobilech a cítí, že na internetu tráví příliš mnoho času (až několik hodin denně). Žáci ale na besedě

prokázali, že jejich chování je relativně zodpovědné a nebylo zjištěno žádné rizikové chování. Domníváme se ale, že nedostatek přirozené komunikace může narušovat vztahy ve třídě a proto chceme dále s tímto fenoménem pracovat.

Dalšími rizikovými faktory, na které je potřeba pravidelně upozorňovat, souvisí se sexuálním chováním žáků. Z přímého pozorování našich žáků v prostorách školy usuzujeme, že kritický věk v tomto ohledu nastává přibližně okolo 14-15 let. Proto ve vždy kvartě a v prvních ročnících zařazujeme přednášku s touto tematikou. Toto téma je ale také pravidelně probíráno již v tercii v hodinách biologie.

Co se povedlo:

Myslíme si, že se nám podařilo podchytit a aktivně řešit sebemenší náznaky šikany či záškoláctví. Studentům jsme během roku nabídli několik zajímavých přednášek a besed k tématům prevence rizikového chování.

Dále se nám dařilo pokračovat v projektech a akcích, které učí studenty zdravému životnímu stylu a které upevňují a prohlubují dobré mezilidské vztahy. Jsme malá škola "rodinného typu", kde se všichni navzájem známe, což je samo předpokladem pro účinný boj s rizikovým chováním.

Besedy a programy primární prevence jsou pouze doplňkem při boji s prevencí. Zásadní pilíř je práce třídních učitelů. Ti se ve třídnických hodinách pravidelně věnují tématům primární prevence a to nejméně třikrát za školní rok.

Jaké programy, dlouhodobé projekty, jsme uskutečnili v minulosti, které se osvědčily?

- Na téma sexuální výchova každoročně v prvních ročnících hovoří MUDr. Kroupa.
- Problematiku náboženských sekt představuje našim studentům již víc než 13 let pan Hynek z YMCA.
- Osvědčila se nám spolupráce se společností ACET s.r.o. a P-centrum Olomouc.
- Dále se nám osvědčily preventivní besedy organizované Městskou policií (šikana, právní odpovědnost, alkohol, drogy).
- V loňském roce naši školu opět navštívil také Bc. Jakub Laščák z projektu „Nenech sebou zametat!“ a ve všech prvních ročnících hovořil na téma šikana. Studenti primy, sekundy, tercie a kvarty a 2. ročníky vyššího gymnázia absolvovali interaktivní programy na různá témata v P-centru Olomouc.

Jaké finanční náklady na program si můžeme dovolit?

Vybíráme programy a projekty, které jsou pro nás cenově přijatelné. Primární prevenci na gymnáziu financuje Obecně prospěšná společnost rodičů a příznivců Gymnázia Šternberk, do které přispívají rodiče našich studentů a další osoby.

Dále jsme v loňském roce podali žádost o dotaci MŠMT v oblasti Bezpečné klima na školách a ta byla schválena. Z této dotace budou v tomto školním roce zrealizovány dvě obsáhlejší přednášky pro sborovnu a do školní knihovny bude zakoupena literatura s tematikou rizikového chování, která bude k dispozici jak pedagogům školy, tak našim žákům.

III. Témata primární prevence

- Prevence drogových závislostí, alkoholismu a kouření; netolismus
- Prevence šikany - posilování a rozvoj mezilidských vztahů
- Prevence projevů xenofobie, rasismu, antisemitismu
- Prevence rizikového sexuálního chování a závažných virových onemocnění
- Prevence sexuálního zneužívání a týrání – sexuální výchova
- Prevence kriminality a delikvence
- Právní odpovědnost
- Prevence záškoláctví
- Zdravý životní styl
- Prevence vzniku poruch příjmu potravy
- Ekologie
- Prevence virtuálních drog - patologického hráčství a závislosti na počítačových hrách

IV. Cíle, ukazatele úspěchu, činnosti nutné k dosažení cíle

1. Prevence drogových závislostí, alkoholismu a kouření; netolismus

Cíle:

- předcházet užívání návykových látek včetně alkoholu a tabáku
- oddálit první kontakt s návykovými látkami, snižovat poptávku po OPL
- aktivizovat žáky k pravidelným sportovním a zájmovým činnostem
- podporovat žáky v jejich nápadech, potřebách a tvořivosti

Ukazatele úspěchu:

- žáci mají reálný obraz „světa drog“ – znají negativa i pozitiva OPL
- počet experimentů s drogou je nižší oproti standardu – normálu
- studenti se zapojují do zájmových činností, do projektů, exkurzí a dalších mimoškolních akcí

Činnosti nutné k dosažení cíle:

- škola nabízí studentům celou škálu mimoškolních aktivit (nabídka sportovních kurzů, exkurzí a výletů)
- studenti jsou seznamováni v rámci jednotlivých předmětů s danou tematikou (drogy, alkohol, kouření), diskutují na toto téma (ve vyučování, na třídnických hodinách apod.)
- návštěva psychiatrické léčebny (oddělení léčby závislostí)
- besedy dané téma v P-centru Olomouc
- spolupráce s Městskou policií Šternberk
- besedy na téma drogy v hodinách biologie a chemie
- vybírání souhlasů zákonných zástupců žáků k testování na alkohol a OPL

- práce v třídnických hodinách
- sledování chování žáků, perfektní spolupráce a informovanost všech pedagogů, vyhodnocování pozorování, konzultace s MP a VP a následný výběr vhodných opatření
- pedagogové jdou žákům příkladem

2. Prevence šikany - posilování a rozvoj mezilidských vztahů; prevence projevů xenofobie, rasismu, antisemitismu

Cíle:

- předcházet šikaně – jejím projevům, stádiím a formám
- předcházet projevům xenofobie, rasismu a antisemitismu
- šířit objektivní, pravdivé informace o extremistických organizacích, nebezpečných ideologiích, sektách, náboženstvích, apod.
- zajistit bezpečnost žáků o přestávkách a skrytých místech školy (např. dozorem)
- účinně a profesionálně postupovat při rozpoznání šikany v souladu s pokyny MŠMT
- vyvracet předsudky a pěstovat úctu k životu
- posilovat a rozvíjet zdravé vrstevnické vztahy

Ukazatele úspěchu

- mezi žáky nebudí šikana
- žáci mají zdravé sebevědomí a pozitivní přístup k okolí a ostatním
- žáci samostatně myslí a rozhodují se, otevřeně říkají svůj názor, jsou tolerantní
- žáci mají zájem a potřebu pospolitosti třídy (společné akce, výlety, školní ples,..)
- na půdě školy panuje důvěrná a bezpečná atmosféra
- žáci se zajímají o multikulturní společnost a postoje (rasismus, xenofobie...)
- žáci mají zájem o zahraniční projekty a exkurze

Činnosti nutné k dosažení cíle:

- společné aktivity: projekty Halloween, Zlatá Nit, Martinské slavnosti,...
- Besedy na téma šikana a kyberšikana
- Besedy o náboženských sektách
- Program realizovaný P-centrem Olomouc
- Podpora zdravého sebevědomí dětí v hodinách
- Provoz a pravidelná kontrola schránky důvěry
- Organizace seznamovacích kurzů pro 1. ročníky
- Organizování mezinárodních projektů a exkurzí (Erasmus+)
- Školní výlety, spaní ve škole, filmová noc
- Adopce na dálku (Haiti)
- Studentská rada (učíme se demokracii)
- Studentské volby

3. Prevence rizikového sexuálního chování a závažných virových onemocnění a prevence sexuálního zneužívání a týrání – sexuální výchova

Cíle:

- předcházet rizikům souvisejících s tělesnými a psychickými změnami – porozumění a péče o své tělo - ducha, informace o přirozených vývojových změnách, gynekologie, sexuologie...
- předcházet rizikovému sexuálnímu chování – promiskuitě, nebezpečím nechráněného styku, nemocem.
- předcházet rizikům předčasného sexuálního života – právní odpovědnost, citová nevyzrálost, antikoncepce, potraty,...
- posilovat a upevňovat obecně uznávané hodnoty – rodina, mateřství, láska...
- podporovat zdravé sebevědomí žáků a citlivě přistupovat k jejich problémům (první vztahy - lásky, růst a změny sekundárních pohlavních znaků,...)

Ukazatele úspěchu:

- žáci lépe rozumí svým citům a tělesným změnám – nestydí se za ně...
- žáci dokáží říci NE a umějí ho i přijmout – asertivní jednání
- žáci k sexu zaujímají zodpovědný postoj – znají rizika i pozitiva
- žáci se orientují v problematice sexuální výchovy, vědí na koho se obrátit s problémy apod.
- žáci dávají přednost dlouhodobým vztahům postavených na lásce, partnerství a přátelství

Činnosti nutné k dosažení cíle:

- přednáška MUDr. Kroupy
- pravidelné besedy na téma rizika sexuálního chování
- sledování chování žáků

4. Prevence kriminality a delikvence, právní odpovědnost

Cíle:

- vysvětlit a popsat základní projevy kriminality a delikvence (krádeže, násilí, vandalismus,...)
- vysvětlit jednotlivé dílčí mechanismy a dynamiku trestných činů, přestupků (co se děje před, proč, co se děje potom, jak se cítí oběť,...)
- zasvětit žáky do základních ustanovení Trestního zákoníku, Školního řádu, řádu obecně.
- zasadit se o to, aby žáci znali svá práva ve společnosti - dětská práva, Chartu práv dítěte, Ústavu ČR apod.
- upevňovat základní pravidla a hodnoty společenského chování
- předkládat vhodný vzor společenského chování, dbát na dodržování zákona a být morální podporou

Ukazatele úspěchu:

- žáci si jsou vědomi následků spáchání přestupku a trestného činu
- žáci znají školní řád a jsou srozuměni s důsledky případného porušení
- žáci respektují, znají základní lidská práva a hodnoty společenského chování
- žáci ví, na koho se obrátit v případě potíží a to nejen na půdě školy
- škola má nižší výskyt kriminality
-

Činnosti nutné k dosažení cíle:

- Studenti se seznamují s touto tematikou v rámci ZSV
- Důslednost ze strany pedagogů
- Studenti jsou důkladně seznámeni se školním řádem (se svými právy i povinnostmi)
- Spolupráce s oddělením Policie ČR a zástupce Městské policie Šternberk
- Dbát na společenské chování (taneční, plesy)

5. Prevence záškoláctví

Cíle:

- snížit počet zameškaných hodin
- posilovat hodnotu vzdělání

Ukazatele úspěchu:

- počet zameškaných neomluvených hodin je nízký
- žáci jeví zájem o výuku a jiné školní aktivity - cítí potřebu vzdělání

Činnosti nutné k dosažení cíle:

- škola nabízí mimoškolní aktivity a kroužky
- důslednost pedagogů při omlouvání absence
- pravidelné připomínání povinností žáků zakotvených ve školním řádu
- systém EduPage - zaznamenávání absence online, rodič má možnost zjistit, zda bylo jeho dítě ve škole či ne
- spolupráce s rodiči na třídních schůzkách i mimo školu (mailová korespondence)

6. Zdravý životní styl, prevence vzniku poruch příjmu potravy, ekologie

Cíle:

- podporovat zdravý životní styl žáků – životospráva, duševní hygiena, režim dne, stres,...
- předcházet negativním vlivům medií a reklamy (tisk, TV, PC) – ideál krásy, odtržení od reality, módní trendy atd.
- předcházet vzniku poruch příjmu potravy – anorexie, bulimie, diety, obezita,...
- upevňovat a rozvíjet kladný vztah k životnímu prostředí – ekologii

Ukazatele úspěchu:

- žáci mají zájem o zdravý životní styl – účelně využívají svůj volný čas, umějí odpočívat – relaxovat...
- žáci dbají o svůj zevnějšek a tělo (aktivně sportují, vyhledávají pohyb...)
- žáci mají kladný vztah k přírodě a životnímu prostředí

Činnosti nutné k dosažení cíle:

- škola nabízí kroužky a mimoškolní aktivity
- škola zajišťuje kontejnery na tříděný odpad
- přednáška o poruchách příjmu potravy
- studenti se seznamují v rámci TH s metodami učení (efektivního učení → dochází k odbourávání stresu)

- dárcovství krve
- exkurze do Sluňákova
- Erasmus+ (tematika ekologie v zemích EU)

7. Prevence virtuálních drog

Cíle:

- seznámit žáky se základními pojmy virtuálních drog – TV, PC, Reality show, výherní automaty, sázení, internet, Facebook, chat, mobil...
- předcházet zdravotním, sociálním a psychickým poškozením v důsledku přílišného užívání virtuálních drog – znečitlivění, ztráta reality, snížení sebekontroly, násilí, závislost, gambling,...

Ukazatele úspěchu:

- žáci znají základní pojmy, pozitiva a negativa virtuálních drog
- žáci si jsou vědomi pravidel pro užívání virtuálních drog a znají následky jejich porušování

Činnosti nutné k dosažení cíle:

- škola nabízí kroužky a mimoškolní aktivity
- seznámení s danou problematikou v rámci různých předmětů či třídnických hodin + diskuse
- programy P-centra a společnosti ACET
- důslednost pedagogů v oblasti používání mobilních zařízení v hodinách a o přestávkách (viz školní řád)

V. Přehled spolupracujících organizací a odborníků podílejících se na prevenci

RCH ve škole.

- Preventivně informační oddělení Policie ČR
- Městská policie Šternberk
- Poradna zdraví (Šumperk)
- MUDr. Kroupa
- p. Hynek (YMCA)
- Občanské sdružení ACET
- Psychiatrická léčebna, Šternberk
- P-centrum, Olomouc
- Projekt „Nenech sebou zametat!“
- Ivana Kafková, Dr.h.c.

VI. Vzdělávání pedagogických pracovníků a ŠMP v oblasti rizikového chování

- Účast na pravidelných setkáních školních metodiků prevence
- Přednáška o drogách pro učitele
- Další dle nabídky a dle finančních možností školy
- Projekt Bezpečné klima na školách (školení pro sborovnu, literatura k tematice rizikového chování)
- Literatura s tematikou drog, šikany, mezilidských vztahů, zdravého životního stylu, je uložena v knihovně metodika prevence

VII. Způsoby prezentace PPŠ – žákům, kolegům, rodičům

Žákům: informační tabule ve škole, nástěnka, třídnické hodiny

Kolegům: porada, mailová korespondence, EduPage

Rodičům: třídní schůzky, školní web, mailová korespondence, EduPage

VIII. Evaluace – hodnocení efektivity PPŠ

Proběhne na konci školního roku prostřednictvím otázek:

- *Bylo skutečně dosaženo stanoveného cíle?*
- *Budeme opakovat tento přístup, postup*
- *Na co se příští rok zaměříme?*

IX. PPŠ dále obsahuje:

- Legislativu v oblasti primární prevence
- Užitečné kontakty a weby
- Rady pro pedagogy Gymnázia Šternberk „Jak postupovat v problémových situacích?“
  1. Konzumace tabákových výrobků ve škole
  2. Konzumace alkoholu ve škole
  3. Nález alkoholu ve škole
  4. Konzumace OPL¹ ve škole
  5. Distribuce OPL ve škole
  6. Nález OPL ve škole

X. Jako samostatné přílohy PPŠ dále obsahuje:

- Program proti šikanování, který slouží k vytvoření bezpečného, respektujícího a spolupracujícího prostředí ve škole, zaměřuje se především na prevenci šikanování a ukazuje postupy řešení šikanování. Je určen všem pedagogickým pracovníkům školy, dále pak nepedagogickým pracovníkům, rodičům a žákům školy.

- Krizové plány obsahující následující témata:
  1. ŠIKANA
  2. ŠIKANA UČITELE
  3. KYBERŠIKANA
  4. NÁVYKOVÉ LÁTKY (tabákové výrobky, alkohol, OPL)
  5. KRÁDEŽE A VANDALISMUS V PROSTŘEDÍ ŠKOLY
  6. MIMOŘÁDNÁ UDÁLOST ZAJIŠTĚNÍ OBJEKTU ŠKOLY, ŠKOLSKÉHO ZAŘÍZENÍ Z HLEDISKA BEZPEČNOSTI ZAMĚSTNANCŮ A ŽÁKŮ (vniknutí cizí osoby či osob do areálu školy (aktivní útočník), teroristický čin – anonymní oznámení o uložení bomby, teroristický čin – obdržení podezřelé zásilky, únik nebezpečných látek při dopravní nehodě nebo technických havárií, sesuvy půdy, atmosférické poruchy, zemětřesení

---

¹ Omamné a psychotropní látky

Plán školního metodika prevence

2017/2018

Školní akce a aktivity související se specifickou a nespecifickou prevencí

září

- sestavení Minimálního preventivního programu pro školní rok 2017/2018 (spolupráce s výchovným poradcem a s některými PK: ZSV, dějepis, biologie, chemie, matematika)
- sestavení nástěnky
- stanovení konzultačních hodin pro studenty, rodiče a kolegy: středa 13:15-14:00 či kdykoliv jindy po předchozí domluvě
- projekt Bezpečné klima, první přednáška: syndrom vyhoření (4.9.)
- návštěva 1. ročníků (do konce měsíce spolu s výchovným poradcem)
- domlouvání termínů besed a prožitkových lekcí
- kontrola a aktualizace souhlasů s testováním na OPL (kontrolu stávajících souhlasů a vyplnění tabulky na R provádějí TU)
- metody učení (provádějí TU na TH)
- seznamovací kurzy prvních ročníků
- Srdíčkový den (PK ZSV), učíme se toleranci
- PD Zlatá nit - primáni se seznamují s ostatními žáky NG (PK Bi), prevence šikany
- Beseda pro první ročníky na téma šikana, kyberšikana a gamblerství – p. Kafková
- PK ZSV zjistí na VG zájem o dobrovolnictví v PL Šternberk
- Jak se vyvarovat konfliktním situacím, p. Kafková (beseda pro 3. ročníky)
- studentský parlament – první setkání

říjen

- Finanční gramotnost - soutěž - PK ZSV (celá škola)
- Sapere vedět jak žít – PK Bi (celá škola), zdravý životní styl
- studenti darují krev – PK Bi (vybraní plnoletí studenti), zdravý životní styl
- studentské volby – učíme se demokracii
- Právo a domácí násilí, p. Kafková (beseda pro 2. ročníky),

listopad

- V. A, 1. A a IA – téma šikana a kyberšikana, p. Kafková
- Gaudeamus
- Přijímací řízení na VŠ (VP)
- Martinské slavnosti
- Exkurze Osvětim (nebo na jaře)
- Erasmus +
- Exkurze Praha pro 4. ročníky

prosinec

- průběžná evaluace akcí
- vstupní dotazník pro 1. ročníky
- Finanční gramotnost pro IV. A, PK ZSV
- Lyžařský výjezd do Rakouska PK TV
- Nakoupit do knihovny knihy z projektu Bezpečné klima (spolupráce s PK ČJ)

leden

- zajistit souhlasy dotazy před přednáškou MUDr. Kroupy (V.A, 1.A)
- Psychiatrická léčebna – 1. A, V. A prevence zneužívání OPL (PK ZSV)
- Beseda společnosti ACET pro II. A (rizika kouření), III.A (bezpečné chování na internetu), IV.A (bezpečné sexuální chování)

únor

- aktualizace nástěnek s tematikou prevence
- volitelné předměty pro 2. a 3. ročníky (VP)
- Volím volit – učíme se demokracii
- Studenti darují krev

březen

- Projektový den – celá škola

duben

- výstupní dotazníky po maturanty
- monitoring závislostí
- Psychologové PLŠ - dobrovolnictví PK ZSV

květen

- vyhodnocení monitoringu závislostí a porovnání s výsledky 2016/2017
- vyhodnocení výstupních dotazníků po maturanty – do konce května
- Sluňákov IV. A - ekologie
- Studenti darují krev
- trestní odpovědnost – MP Šternberk, PK ZSV pro 2. ročníky
- zajistit besedu s panem Hynkem (YMCA) o náboženských sektách

červen

- závěrečná autoevaluace (spolupráce s výchovným poradcem)
- Marketing v praxi – přednáška pro 3. ročníky

Během roku jsem plně k dispozici při řešení různých problémů souvisejících s SPJ, nabízím také pomoc třídním učitelům při sestavování dotazníků, plánování třídnických hodin s tematikou prevence apod. Plán může být podle potřeby během roku upraven.

Nabídka zájmových útvarů pro rok 2017 – 2018

Název kroužku	Vyučující	Den, hodina	Pro žáky(roč.)	Poznámka (např. pod DDM,..)
Příprava k maturitě z chemie a biologie	Lenka Metlíková	Dle domluvy	Maturanti z Ch a Bi	
Latina pro mírně pokročilé	Alena Niklová	Dle domluvy	NG, VG	Od 7. lekce učebnice J. Špaňár a kol.
Příprava k maturitě z chemie	Jana Čermáková	Dle domluvy od prosince	VIII.A	
Příprava ke zkouškám DELF A1	Eva Kučerová	Čtvrtek, 14.00	IV. A	
Sportovní hry	Aleš Zima	Čtvrtek 14.00	NG	Malá těl.
Sportovní hry	Michal Rychtecký	Čtvrtek 14.00	VG	Hala
Deskriptivní geometrie	Martin Minařík	Dle domluvy	VG (4.ročník)	
Florbal	Jan Večerka, Petr Papica	Pátek, 14:00	NG, VG (1.,2. roč.)	Hala Ecce Homo
Robot a šifrování	Marie Němcová	Úterý, 13.45 lichý týden	NG	
Fyzika v praxi	Jana Klapková	Úterý, 13.45 sudý týden	NG	
Příprava k MO	Radek Horenský	Dle domluvy	VG	
Příprava na zkoušku ÖSD	Jitka Pospíšilová Milada Wiedermannová	Dle domluvy	NG, VG	od ledna
Věda je zábava	Renata Janošíková	Dle domluvy	III.A	

V průběhu roku mohou být do programu zapracovány případné změny nebo další pokyny vedení školy, MŠMT apod. Termíny plánovaných akcí mohou být změněny v závislosti na základě různých skutečností (možnosti lektorů); může dojít také ke zrušení programu či jeho přeložení na další školní rok.

HLAVNÍ VÝCHODISKA PRO ZPRACOVÁNÍ PREVENTIVNÍHO PROGRAMU ŠKOLY **AKTUALIZACE K 6. 9.2017**

STRATEGIE

- Národní strategie primární prevence rizikového chování dětí a mládeže na období 2013-2018
- Národní strategie protidrogové politiky na období 2010 až 2018, č.j.431/10
- Strategický protidrogový plán Ol. kraje na období 2015 -18
- Strategie prevence kriminality na léta 2016 – 2020
- Krajský plán primární prevence na léta 2015- 18

ZÁKONY

- **Zákon č. 561 ze dne 24. září 2004 o předškolním, základním, středním, vyšším odborném a jiném vzdělávání (školský zákon)** Do zákona č. 561/2004 Sb., o předškolním, základním, středním, vyšším odborném a jiném vzdělávání (školský zákon), došlo k doplnění § 22a a 22b upravující práva a povinnosti pedagogických pracovníků a dále k doplnění § 31 školského zákona o postup v případě zvláště závažných porušení povinností stanovených zákonem. Více viz. *Pomůcka k nově zakotveným právům a povinnostem pedagogických pracovníků a k povinnému vyloučení žáka nebo studenta*

Další změny (např. vzdělávání cizinců) najdete na:

<http://www.zmenyzakonu.cz/zakon.aspx?k=561/2004%20Sb.&d1=15082017&d2=01092017&cm d=compareshort>

- 562/2004 Sb. změna některých zákonů v souvislosti s přijetím školského zákona
- 563/2004 Sb. o pedagogických pracovnících a o změně některých zákonů - *návrh změny zatím neprošel legislativním schvalovacím procesem, platné je znění z 12. 1. 2016*
- Zákon o hazardních hrách č. 186/2016 Sb. Platný od 1. ledna 2017
- **Zákon č. 167/1998 Sb., o návykových látkách a o změně některých dalších zákonů - platné znění od 1. 7.2017**
- **Zákon č. 65/2017 Sb. Zákon o ochraně zdraví před škodlivými účinky návykových látek, účinnost od 1. 5.2017**

VYHLÁŠKY

- **Vyhláška č. 27/2016 Sb. o vzdělávání žáků se speciálními vzdělávacími potřebami a žáků nadaných ve znění účinném od 1. 9.2017: <http://www.msmt.cz/dokumenty-3/vyhlaska-c-27-2016-sb-o-vzdelavani-zaku-se-specialnimi-1>**
- Vyhláška č. 197/2016 Sb., kterou se mění vyhláška č. 72/2005 Sb., o poskytování poradenských služeb ve školách a školských poradenských zařízeních, ve znění pozdějších předpisů
- Vyhláška č. 412/2006 Sb., kterou se mění vyhláška č. 317/2005 Sb., o dalším vzdělávání pedagogických pracovníků, akreditačních komisí a kariérním systému pedagogických pracovníků

METODICKÉ POKYNY A DOPORUČENÍ

- Metodický pokyn ministryně školství, mládeže a tělovýchovy k prevenci a řešení šikany ve školách a školských zařízeních (č.j.: MŠMT-21149/2016)
- Metodické doporučení k prevenci rizikového chování dětí, žáků a studentů ve školách a ve školských zařízeních (č.j.: MŠMT 21291/2010-28) + přílohy pro jednotlivé typy rizikového chování:

1. návykové látky
2. rizikové chování v dopravě
3. poruchy příjmu potravy
4. alkohol
5. syndrom CAN
6. školní šikanování
7. kyberšikana
8. homofonie
9. extremismus, rasismus, xenofobie, antisemitismus
10. vandalismus
11. záškoláctví
12. krádeže
13. tabák
14. krizové situace spojené s násilím
15. netolismus
16. sebepoškozování
17. nová náboženská hnutí
18. rizikové sexuální chování
19. příslušnost k subkulturám
20. domácí násilí
21. **hazardní hraní**

- Metodický pokyn Ministerstva školství, mládeže a tělovýchovy k výchově proti projevům rasismu, xenofobie a intolerance (č.j.: 14423/99-22)
- Metodický pokyn k jednotnému postupu při uvolňování a omlouvání žáků z vyučování, prevenci a postihu záškoláctví (č.j.: 10194/2002 –14)
[související normy](#): *Zákon o sociální potřebnosti č. 422/2003 Sb. (novela zákona č. 482/1991 Sb.) – ohlašovací povinnost školy při neomluvených hodinách; Zákon o sociálně-právní ochraně dětí č. 359/1999 Sb. (změny - platné znění od 1. 1. 2015 – více o ohlašovací povinnosti školy)*
- Spolupráce předškolních zařízení, škol a školských zařízení s Policií ČR při prevenci a při vyšetřování kriminality dětí a mládeže a kriminality na dětech a mládeži páchané, (č.j.: 25884/2003-24)
[související norma](#): *Zákon o odpovědnosti mládeže za protiprávní činy a o soudnictví ve věcech mládeže č. 218/2003 Sb. platné znění od 1. 6. 2015*
- Metodický pokyn k zajištění bezpečnosti a ochrany zdraví dětí, žáků a studentů ve školách a školských zařízeních zřizovaných MŠMT (č.j.: 37 014/2005-25)

Užitečné kontakty a weby:

- **P-centrum, Olomouc**

www.p-centrum.cz

Laffayetova 9, Olomouc

Tel. 585 221 983

- **Městská policie, Šternberk**

tel.: stálá služba +420 585 086 201

velitel: Mgr. Libor Šamšula 585 086 202, email: samsula@sternberk.cz

- **Městský úřad Šternberk – odbor sociálních věcí**

Opavská 1, Šternberk 78501

Ing. Jitka Zajacová - vedoucí odboru sociálních věcí

Tel 585 086 527, email: zajacova@sternberk.cz

- **Psycholog**

Mgr. Veronika Pirlimov

tel. 603 960 179, e-mail: skolniporadna@gmail.com

- **Psychiatrická léčebna Šternberk**

Olomoucká 1848/173, 785 01 Šternberk 785 01

tel: 585 085 111, e-mail: info@plstbk.cz

- **Pedagogicko-psychologická poradna Olomouc**

U Sportovní haly 1a, 779 00 Olomouc

<http://www.ppp-olomouc.cz>

Vedoucí metodik: Mgr. Pavla Ševčíková (oblastní metodik prevence)

Kontakt: 585 221 045, 585 224 573

E-mail: ppp@ppp-olomouc.cz, sevcikova@ppp-olomouc.cz

- **Linka důvěry (Olomoucká linka důvěry)**

585 414 600

- **Kontaktní centrum v Olomouci**

Kontakt: kcentrum.ol@podaneruce.cz

778 411 689

Bc. Lucie Bezděková, DiS.

Mob.: +420 774 991 625

- **Středisko sociální prevence Olomouc**

Kontakt: 585 427 141

ssp@ssp-ol.cz

<http://ssp-ol.cz/>

- **Psychiatrická klinika FN Olomouc - Ambulance pro alkoholismus a jiné toxikománie**

Kontakt: 588 443 519

Ambulance pro alkoholismus a jiné toxikománie

Urgentní příjem - kontakt: 588 442 653

- **Vojenská nemocnice Olomouc, psychiatrické oddělení** tel.: 973 407 325 (primář)

- **Podané ruce** – poradna i pro nealkoholové závislosti: www.podaneruce.cz

- **Domov pro ženy a matky s dětmi**

Kontakt: 585 419 736

Vedoucí: Mgr. Roman Trčka

E-mail: domov.matky@olomouc.eu

- **Dětský domov**

Tel.: +420 585 224 379

Tel./fax: +420 585 228 969

Email: reditel@ddolomouc.cz

<http://www.ddolomouc.cz/>

- **Poradna pro ženy a dívky**

Wurmova 7, Olomouc

603 460 621, 731 749 783

olomouc@poradnaprozeny.eu

www.olomouc.poradnaprozeny.net

- **Středisko sociální prevence Olomouc**

Telefon: 585 427 141

Fax: 585 754 736

e-mail: ssp@ssp-ol.cz

<http://ssp-ol.cz/>

- **Centrum krizové intervence**

tel.: 585 223 737

- **Bílý kruh bezpečí**- pomoc obětem trestných činů: <http://www.bkb.cz/>

Odkazy na webové stránky dle témat:

Kouření: www.nekuratka.cz
<http://www.odvykani-koureni.cz/tipni-to>

Drogy: www.odrogach.cz
www.sananim.cz
www.drogy-info.cz
www.podaneruce.cz
www.prevcentrum.cz
www.drogy.net
www.prevence-info.cz
www.alkoholik.cz
www.alkoholmetr.cz
www.promilesms.cz

Homofobie: www.lgbt.poradna-prava.cz

	www.stud.cz www.gejt.cz
Poruchy příjmu potravy	www.idealni.cz www.anabell.cz
Šikana:	www.linkabezpeci.cz www.internetporadna.cz www.protisikane.cz
Kyberšikana:	www.saferinternet.cz www.bezpecne-online.cz www.protisikane.cz www.minimalizacesikany.cz www.sikana.org www.e-bezpeci.cz www.napisnam.cz (poradenská linka)
Rizikové chování v dopravě:	www.ibesip.cz (dopravní výchova)
Sexuální rizikové chování:	www.sexus.cz

Rady pro pedagogy Gymnázia Šternberk aneb „Jak postupovat v problémových situacích?“

Konzumace tabákových výrobků ve škole

Konzumace alkoholu ve škole

Nález alkoholu ve škole

Konzumace OPL² ve škole

Distribuce OPL ve škole

Nález OPL ve škole

Zdroj: Metodický pokyn k primární prevenci sociálně patologických jevů u dětí, žáků a studentů ve školách a školských zařízeních, MŠMT, Č. j.: 20 006/2007-51

Konzumace tabákových výrobků ve škole

---

² Omamné a psychotropní látky

- (1) V případě, kdy je žák přistižen při konzumaci tabákových výrobků v prostorách školy nebo v době školního vyučování, či v rámci akcí školou pořádaných, je primárně nutné mu v další konzumaci zabránit.
- (2) Tabákový výrobek je třeba žákovi odebrat a zajistit, aby nemohl v konzumaci pokračovat.
- (3) Pedagogický pracovník dále postupuje podle školního řádu školy: o události sepíše stručný záznam s vyjádřením žáka, (zejména odkud, od koho má tabákový výrobek), který založí školní metodik prevence do své agendy.³
- (4) V případě porušení zákazu kouření informuje třídní učitel zákonného zástupce nezletilého žáka.
- (5) V závažných případech (zejména s ohledem na věk nebo chování dítěte) a jestliže se jednání opakuje, vyrozumí škola orgán-sociálně právní ochrany obce s rozšířenou působností. Škola může od orgánu sociálně-právní ochrany obce vyžadovat pomoc.
- (6) Z konzumace tabákových výrobků ve škole je třeba vyvodit sankce stanovené školním řádem.

Konzumace alkoholu ve škole

- (1) V případě, kdy je žák přistižen při konzumaci alkoholu v prostorách školy nebo v době školního vyučování, či v rámci akcí školou pořádaných, je primárně nutné mu v další konzumaci zabránit.
- (2) Alkohol je třeba žákovi odebrat a zajistit, aby nemohl v konzumaci pokračovat.
- (3) Podle závažnosti momentálního stavu žáka, případně dalších okolností pedagogický pracovník posoudí, jestli mu nehrozí nějaké nebezpečí.
- (4) V případě, kdy je žák pod vlivem alkoholu do té míry, že je ohrožen na zdraví a životě, zajistí škola nezbytnou pomoc a péči a volá lékařskou službu první pomoci.
- (5) Jestliže akutní nebezpečí nehrozí, postupuje pedagogický pracovník podle školního řádu školy: O události sepíše stručný záznam s vyjádřením žáka (zejména odkud, od koho má alkohol), který založí školní metodik prevence do své agendy a vyrozumí vedení školy.
- (6) V případě, že žák není schopný pokračovat ve vyučování, vyrozumí škola ihned zákonného zástupce a vyzve jej, aby si žáka vyzvedl, protože není zdravotně způsobilý k pobytu ve škole.
- (7) Jestliže není zákonný zástupce dostupný, vyrozumí škola orgán sociálně právní ochrany dítěte obce s rozšířenou působností a vyčká jeho pokynů. Škola může od orgánu sociálně-právní ochrany dítěte obce s rozšířenou působností vyžadovat pomoc.
- (8) Zákonnému zástupci ohlásí škola skutečnost, že žák konzumoval alkohol ve škole i v případě, kdy je žák schopen výuky.
- (9) Jestliže se situace opakuje, splní škola oznamovací povinnost k orgánu sociálně-právní ochrany dítěte.⁴ Oznamovacím místem je příslušný odbor obecního úřadu obce s rozšířenou působností podle místa bydliště dítěte.
- (10) V případě uživatele zájmu nebo zájmu jeho zákonných zástupců, poskytne škola potřebné informace o možnostech odborné pomoci při řešení takové situace.
- (11) Z konzumace alkoholu ve škole je třeba vyvodit sankce stanovené školním řádem. Za nebezpečné a protiprávní jednání je rovněž považováno navádění jiných žáků k užívání alkoholických nápojů.

---

³ příloha č. 3/II vyhlášky č. 72/2005 Sb., o poskytování poradenských služeb ve školách a školských poradenských zařízeních – metodické a koordinační činnosti odst. 9.

⁴ § 10 odst. 4 písm. g) zákona č. 359/1999 Sb., o sociálně-právní ochraně dětí.

- (12) V případě podezření na intoxikaci žáka může pedagogický pracovník provést orientační test na přítomnost alkoholu (dechová zkouška), ale pouze na základě předem získaného souhlasu zákonného zástupce nebo zletilého žáka či studenta s orientačním testováním žáka na přítomnost alkoholu. Pokud je výsledek testu pozitivní, postupuje pedagogický pracovník obdobným postupem, jako je uvedeno od bodu 3. O události sepíše pedagogický pracovník stručný záznam s vyjádřením žáka.
- (13) Obdobný postup zvolí pedagogický pracovník i v případě příchodu žáka do školy pod vlivem alkoholu, resp. kdy nelze prokázat, že se žák intoxikoval ve škole.

Nález alkoholu ve škole

- (1) V případě, kdy pracovníci školy **naleznou v prostorách školy alkohol**, postupují takto:
  - a) Tekutinu nepodrobují žádnému testu ke zjištění jeho chemické struktury.
  - b) O nález ihned uvědomí vedení školy.
  - c) Nalezenou tekutinu uloží u vedení školy pro případ usvědčujícího důkazu.
  - d) Zpracují stručný záznam o události.
- (2) V případě, kdy pracovníci školy **zadrží u některého žáka alkohol**, postupují takto:
  - a) Zabavenou tekutinu nepodrobují žádnému testu ke zjištění její chemické struktury.
  - b) O nález ihned uvědomí vedení školy.
  - c) O nález sepíše stručný záznam, s vyjádřením žáka, u kterého byl alkohol nalezen, datum, místo a čas nález a jméno žáka. Zápis podepíše i žák, u kterého byl alkohol nalezen (nebo který jej odevzdal). V případě, že podepsat odmítá, uvede pracovník tuto skutečnost do zápisu. Zápisu a rozhovoru se žákem je přítomen/na ředitel/ka školy nebo její/jeho zástupce. Zápis záznamu založí školní metodik prevence do své agendy.⁵
  - d) O nález vyrozumí zákonného zástupce žáka, a v případě, že se jedná o opakovaný nález u téhož žáka, i orgán sociálně-právní ochrany dítěte, kterým je obecní úřad obce s rozšířenou působností.
  - e) V případě podezření, že alkohol obsahuje i jiné příměsi a byl nalezen u žáka, který se jím intoxikoval, předají zajištěnou tekutinu přivolanému lékaři.

Konzumace OPL ve škole

- (1) V případě, kdy je žák přistižen při konzumaci OPL v prostorách školy nebo v době školního vyučování, či v rámci akcí školou pořádaných, je primárně nutné mu v další konzumaci zabránit.
- (2) Návykovou látku je třeba žákovi odebrat a zajistit ji, aby nemohl v konzumaci pokračovat.
- (3) Podle závažnosti momentálního stavu žáka, případně dalších okolností, pedagogický pracovník posoudí, jestli mu nehrozí nějaké nebezpečí.
- (4) V případě, kdy je žák pod vlivem OPL do té míry, že je ohrožen na zdraví a životě, zajistí škola nezbytnou pomoc a péči a volá lékařskou službu první pomoci.
- (5) Jestliže akutní nebezpečí nehrozí, postupuje pedagogický pracovník podle školního řádu školy. Především ihned zajistí vyjádření žáka a vyrozumí vedení školy.

---

⁵ příloha č. 3/II vyhlášky č. 72/2005 Sb., o poskytování poradenských služeb ve školách a školských poradenských zařízeních – metodické a koordinační činnosti odst. 9.

- (6) V případě, že žák není schopen pokračovat ve vyučování, vyrozumí škola ihned zákonného zástupce a vyzve jej, aby si žáka vyzvedl, protože není zdravotně způsobilý k pobytu ve škole.
- (7) V případě, že žák není schopný dbát pokynů zaměstnanců školy, vyrozumí škola ihned zákonného zástupce a vyzve jej, aby si žáka vyzvedl, protože není zdravotně způsobilý k pobytu ve škole.
- (8) Jestliže není zákonný zástupce dostupný, vyrozumí škola orgán sociálně právní ochrany a vyčká jeho pokynů. Škola může od orgánu sociálně-právní ochrany obce vyžadovat pomoc.
- (9) Zákonnému zástupci ohlásí škola skutečnost, že žák konzumoval OPL ve škole i v případě, kdy je žák schopen výuky (dbát pokynů pracovníků školy).
- (10) Současně splní oznamovací povinnost k orgánu sociálně-právní ochrany dítěte.⁶ Oznamovacím místem je příslušný odbor obce s rozšířenou působností podle místa bydliště dítěte.
- (11) V případě uživatele zájmu nebo zájmu jeho zákonných zástupců, poskytne škola informace o možnostech odborné pomoci při řešení takové situace.
- (12) Z konzumace OPL ve škole je třeba vyvodit sankce stanovené školním řádem. Nicméně je nutné rozlišovat distributora od uživatele. Uživatel je nebezpečný pouze sobě, distributor všem. Distribuce je trestným činem, užívání OPL je porušením školního řádu.
- (13) Navádění jiných žáků k užívání návykových látek je považováno rovněž za nebezpečné a protiprávní jednání.
- (14) V případě podezření na intoxikaci žáka může pedagogický pracovník provést orientační test na přítomnost OPL (zkouška ze slin), ale pouze na základě předem získaného souhlasu zákonného zástupce, resp. žáka staršího 18 let s orientačním testováním žáka na přítomnost OPL. Pokud je výsledek testu pozitivní, postupuje pedagogický pracovník obdobným postupem, jako je uvedeno od bodu 3. O události sepíše pedagogický pracovník stručný záznam s vyjádřením žáka.
- (15) Obdobný postup zvolí pedagogický pracovník i v případě příchodu žáka do školy pod vlivem OPL, resp. kdy nelze prokázat, že se žák intoxikoval ve škole.

Distribuce OPL ve škole

- (1) Distribuce OPL je v České republice považována za protiprávní jednání. Je proto zakázána a může být kvalifikována jako trestný čin. Množství, které žák distribuuje, není nijak rozhodující.
- (2) Přechovávání OPL je také vždy protiprávním jednáním. Množství, které u sebe žák v danou chvíli má, je rozhodující pro to, aby toto protiprávní jednání bylo blíže specifikováno buď jako přestupek nebo v případě množství většího než malého jako trestný čin, ale toto množství nemusí mít žádný vliv na kázeňský postih, který je stanovený školním řádem.
- (1) Jestliže má pracovník školy důvodné podezření, že ve škole došlo k distribuci OPL, musí o této skutečnosti škola vždy vyrozumět místně příslušné oddělení Policie ČR, protože se jedná o podezření ze spáchání trestného činu.
- (2) Jestliže se tohoto jednání dopustila osoba mladší 18 let nebo bylo namířeno proti osobě mladší 18 let, vyrozumí škola také zákonného zástupce a orgán sociálně-právní ochrany obce s rozšířenou působností.
- (3) Pokud v rámci tohoto podezření zajistí pracovníci školy nějakou látku, postupují způsobem popsaným níže.

Nález OPL ve škole

---

⁶ § 10 odst. 4 zákona č. 359/1999 Sb., o sociálně-právní ochraně dětí.

A. V případě, kdy pracovníci školy **naleznou v prostorách školy látku**, kterou považují za omamnou nebo psychotropní, postupují takto:

- (1) Látku nepodrobují žádnému testu ke zjištění její chemické struktury.
- (2) O nálezů ihned uvědomí vedení školy.
- (3) Za přítomnosti dalšího pracovníka školy vloží látku do obálky, napíše datum, čas a místo nálezů. Obálku přelepí, přelep opatří razítkem školy a svým podpisem a uschovají ji do školního trezoru.
- (4) O nálezů vyrozumí Policii ČR, která provede identifikaci a zajištění podezřelé látky.

B. V případě, kdy pracovníci školy **zadrží u některého žáka látku**, kterou považují za omamnou nebo psychotropní, postupují takto:

- (1) Zabavenou látku nepodrobují žádnému testu ke zjištění její chemické struktury.
- (2) O nálezů ihned uvědomí vedení školy.
- (3) O nálezů sepíše stručný záznam s vyjádřením žáka, u kterého byla látka nalezena, datum, místo a čas nálezů a jméno žáka. Zápis podepíše i žák, u kterého byla látka nalezena (nebo který látku odevzdal). V případě, že podepsat odmítá, uvede pracovník tuto skutečnost do zápisu. Zápisu a rozhovoru se žákem je přítomen/na ředitel/ka školy nebo její/jeho zástupce.
- (4) O nálezů vyrozumí Policii ČR, která provede identifikaci a zajištění podezřelé látky a informuje zákonného zástupce žáka.
- (5) V případě, že je látka nalezena u žáka, který se jí intoxikoval, předají látku zajištěnou výše uvedeným postupem, přivolanému lékaři. Může to usnadnit léčbu, neboť u řady jedů jsou známy protijedy. Další postup nutný k identifikaci látky pak zajistí Policie ČR.

C. V případě, kdy pracovníci školy mají podezření, že **některý z žáků má nějakou OPL u sebe**, postupují takto:

- (1) Jedná se o podezření ze spáchání trestného činu nebo přestupku, a proto řešení této situace spadá do kompetence Policie ČR.
- (2) Bezodkladně vyrozumí Policii ČR, zkontaktují s ní další postup a informují zákonného zástupce žáka.
- (3) Žáka izolují od ostatních a do příjezdu Policie ČR je nutné mít ho pod dohledem. U žáka v žádném případě neprovádějí osobní prohlídku nebo prohlídku jeho věcí.